

PARTNERSKABER FOR BÆREDYGTIG VÆKST

OVERBLIK - ERHVERVSPLAN FOR AARHUS 2020-2023

ERHVERVSPLAN 2020-2023

Verden står i disse år overfor en række store udfordringer med omfattende klimaforandringer og tiltagende knaphed på ressourcer som energi, fødevarer og rent drikkevand.

Aarhus' styrkepositioner inden for fødevarer, sundhed, energi/klima/miljø og tech skal være med til at udvikle nye løsninger, som kan imødekomme de globale udfordringer. I Aarhus ønsker vi at bruge FN's verdensmålene for bæredygtig udvikling som anledning til at løfte og formidle erhvervsrettede initiativer. Det kræver stærke partnerskaber og tæt samarbejde mellem kommune, borgere, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og samfundsorganisationer.

Erhvervslivet skal fortsat have gode rammer for at skabe vækst og udvikling til gavn for hele Danmark. Med erhvervsplanen Partnerskaber for bæredygtig vækst har Aarhus fået en erhvervsplan, som styrker og udbygger byens rammebetingelser og internationale kompetencer. Planen adresserer byens erhvervs-mæssige udfordringer, så vi også fremover har et velfungerende og konkurrencedygtigt vækstcenter i Vestdanmark.

Erhvervsplanen sætter retningen og rammerne for Aarhus' erhvervs- og bypolitiske indsats. Initiativerne er ambitiøse og ressourcekrævende og kræver en ihærdig indsats med vilje og evne til samarbejde hos alle aktører.

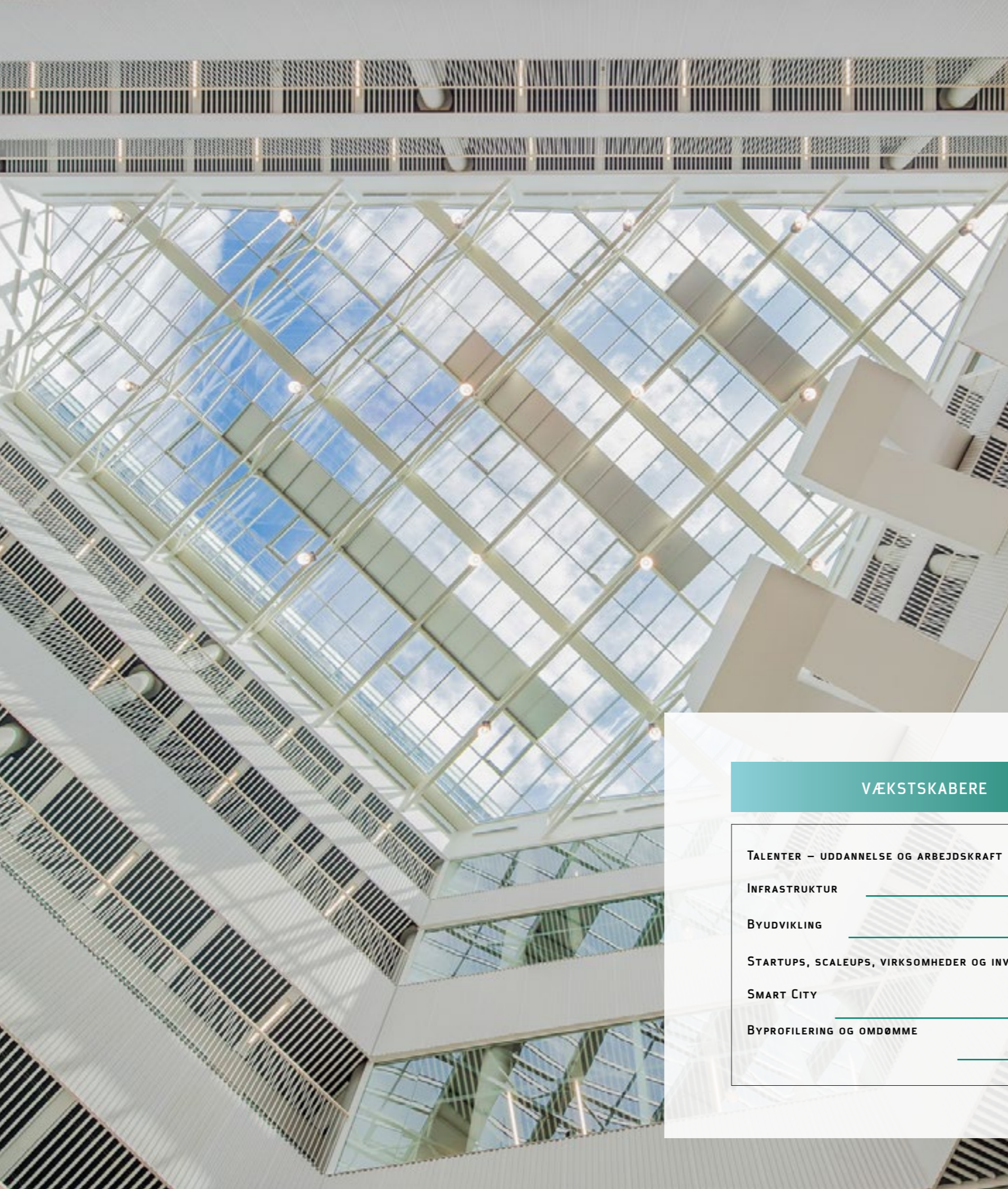
Publikationen her giver et overblik over Erhvervsplanens fokusområder og de konkrete initiativer herunder. For at gå i dybden med de enkelte initiativer læs den fulde erhvervsplan [HER](#)

VISION OG MÅL FOR AARHUS

Aarhus skal fortsat udvikle sig som et nationalt vækstcenter med international gennemslagskraft – som en førende viden-, uddannelses- og kulturby og attraktiv job- og karrieredestination. Samtidig skal Aarhus være en økonomisk og bæredygtig by. Ambitionerne kan sammenfattes i en række pejlemærker for den erhvervs- og bypolitiske indsats.

- 450.000 indbyggere i Aarhus Kommune i 2050
- Fortsat BNP- vækst i Business Region Aarhus
- 250.000 arbejdspladser i 2050
- Eksport af grønne løsninger
- Andelen af indbyggere med en videregående uddannelse i Aarhus Kommune på 45 % i 2030
- Gennemsnitlig årlig stigning på 1 %-point frem mod 2030 i andelen af en ungdomsårgang, der vælger en erhvervsuddannelse
- Udbygning af E45 til 6 spor fra Vejle i syd til Randers i nord
- Kendskabsgrad til Aarhus i udlandet skal øges

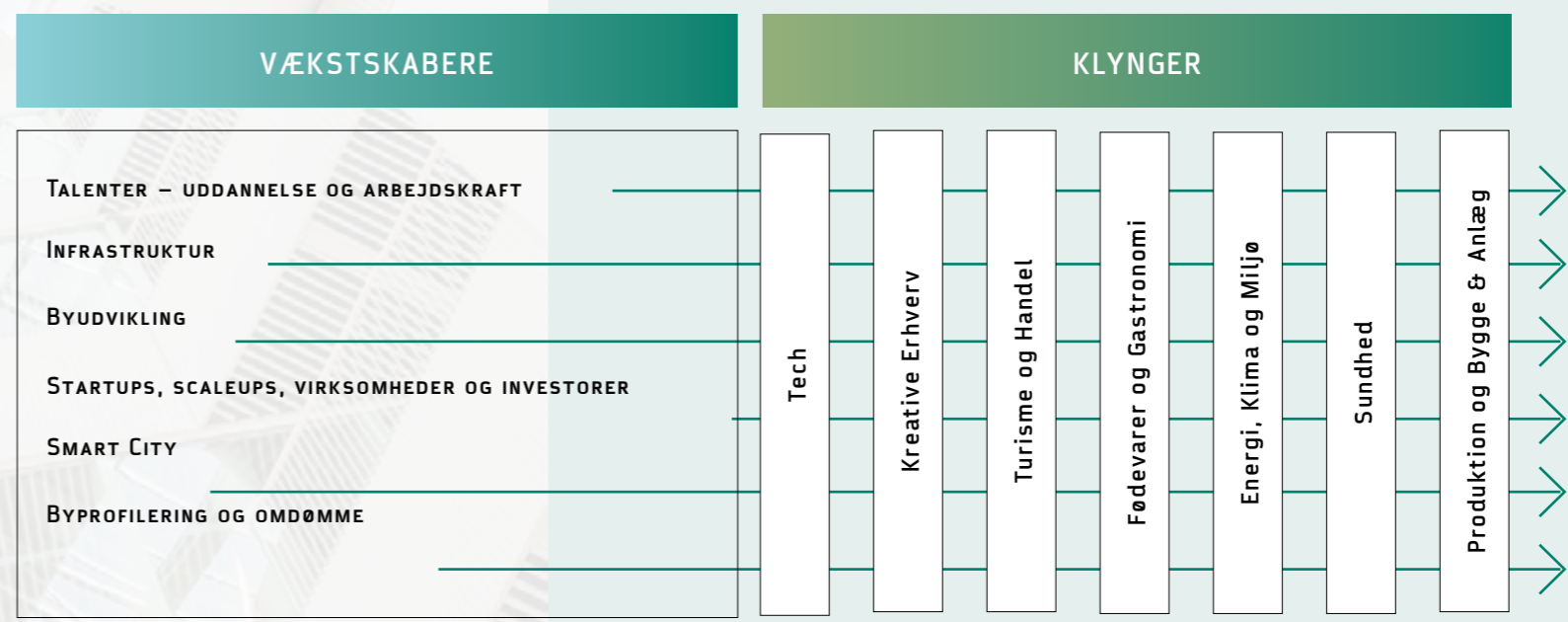

VÆKSTSKABERE OG KLYNGER

Den erhvervmæssige udvikling understøttes i erhvervsplanen af indsatser inden for vækstskabere og klynger. Hvor vækstskaberne udgør de generelle erhvervmæssige rammebetingelser og afspejler det tværgående erhvervspolitiske perspektiv, har klyngerne et mere specifikt branchefokus.

En klynge består af en gruppe virksomheder på tværs af værdikæden, der samarbejder indbyrdes på strategisk niveau og med videninstitutioner og myndigheder, fordi de kan se, at det giver konkurrencemæssige fordele, som den enkelte virksomhed ikke vil kunne opnå alene. Virksomhederne deltager aktivt i klyngesamarbejde og netværk, fordi de herigennem får adgang til ny viden, nye samarbejdspartnere og andre fordele, der kan styrke deres innovation, salg og eksport mv.

UDDANNELSE OG ARBEJDSKRAFT

Uddannelse og arbejdskraft er afgørende brændstof for erhvervslevets vækst. Med et bredt uddannelsesudbud på alle niveauer og over 50.000 studerende på videregående uddannelser står Aarhus i en gunstig situation.

Samtidig står Aarhus dog også i den paradoksale situation, at der både er mangel på arbejdskraft i store dele af erhvervslivet, og over 2000 ledige akademikere.

Erhvervsplanens vision i forhold til uddannelse og arbejdskraft er, at alle 25-årige enten skal være i arbejde eller i uddannelse. Denne vision imødekommes ved hjælp af fire konkrete indsatsområder.

INITIATIVER

- Flere unge på erhvervsuddannelserne
- Bedre rammer for international arbejdskraft
- Nedbringelse af ledighed blandt højtuddannede
- Løft af efter- og videreuddannelse

INFRASTRUKTUR

Aarhus vokser med hastige skridt. Det er positivt og et tydeligt bevis på, at Aarhus er et attraktivt sted at bosætte sig og drive virksomhed. Men med væksten i både antallet af indbyggere og arbejdspladser, følger også et øget pres på infrastrukturen i, til og fra Aarhus, og det betyder, at fremkommeligheden forringes.

En fremskrivning af den aarhusianske trafik frem mod 2035 viser, at der forventes 35 % flere biler på Ringvejen, 40 % flere biler på Randersvej samt en væsentlig vækst i trafikken på øvrige indfaldsveje. Transportområdet står imidlertid for knap halvdelen af CO₂-udledningen i Aarhus Kommune, og udledningen inden for transportområdet har i løbet af det seneste årti været mere eller mindre stagnerende. Udvikling inden for transportområdet kalder derfor på handling – både i forhold til at sikre fremkommeligheden fremadrettet, og i forhold til at fremme en bæredygtig omstilling af vores samfund og vores by.

En velfungerende infrastruktur er en af de vigtigste rammebetingelser for vækst og udvikling i Aarhus og Aarhusområdets erhvervsliv. Det skal både fra ind- og udland være let at komme til og fra Aarhus – også Aarhus Midtby – samt rundt i Aarhus, uanset om det drejer sig om transport af personer eller gods.

INITIATIVER

- Udvidelse af den østjyske motorvej E45
- Fast Kattegatforbindelse
- Marselistunnel
- Aarhus Havn
- Aarhus Lufthavn A/S
- Elektrificering af den østjyske længdebane
- Godstransport i Midtbyen
- Mobilitet som en service
- Udbygning af letbanenettet evt. i form af BRT
- Sikre fremkommelighed
- Grøn transportplan

BYUDVIKLING

Aarhus er en attraktiv by. Hvert år vokser Aarhus med ca. 5.000 indbyggere, og dermed er vi hastigt på vej til at indfri ambitionen om, at vi i 2050 skal være 450.000 indbyggere i Aarhus Kommune. Samtidig stiger antallet af arbejdspladser årligt med ca. 4.000 i Aarhus. En lignende positiv udvikling gør sig gældende i Business Region Aarhus, og det er medvirkende til, at flere og flere pendler på tværs af kommunegrænserne i Østjylland.

Vores by skal være gearet til at kunne håndtere de ambitioner, der er til både vækst og bæredygtighed – både miljømæssig, social og økonomisk bæredygtighed, men også gearet til at håndtere de muligheder og udfordringer, der kan følge med. For at vi kan udbygge og fastholde Aarhus' position som en attraktiv, levende og international by at bo og arbejde i, skal byen udvikles sådan, at vi på bedst mulig vis håndterer de behov, der følger med at blive flere indbyggere og en ændret brug af byen, og det skal ske på en bæredygtig måde.

INITIATIVER

- Opfølgning på Kommuneplan og Planstrategi
- Bidrag til udarbejdelsen af Kommuneplan 2021-2024
- Strategi for udvikling af erhvervsarealerne i Aarhus
- Udvikling af nye og eksisterende bydele
- Implementering af Opkøbs- og Grundsøgsstrategi

STARTUPS, SCALEUPS, VIRKSOMHEDER & INVESTORER

Med 14.000 nye private arbejdspladser de seneste 3 år, et stigende antal startups og et historisk højt investeringsniveau er der ved opstarten af erhvervsplanen et meget højt aktivitetsniveau hos virksomheder i Aarhus.

Aarhus har i de senere år fået mange nye virksomheder og arbejdspladser, som har flyttet til, udvidet og/eller flyttet rundt i Aarhus. Der skal fortsat være fokus på at være tæt på de virksomheder, som har et særligt behov, når de skal etablere sig eller udvide i Aarhus og på investeringsfremme med salg og markedsføring af Aarhus samt på at servicere virksomheder, som skaber arbejdspladser i Aarhus. De etablerede virksomheder skal på samme vis løbende plejes og opsøges for derigennem at få vigtige input til udviklingen af Aarhus som en erhvervsvenlig og attraktiv by. Erhvervsplanen indeholder derfor et særligt fokus på at skabe attraktive rammer til nye virksomheder.

INITIATIVER

- Let adgang for iværksættere og virksomheder
- Udløs potentialet i startup-, scaleup- og investor-miljøet
- MIT REAP

SMART AARHUS

Hvor Smart City-udviklingen indtil nu primært har skabt løsninger inden for transport, klima, vand, energi, og sundhed, vurderes det, at der fremadrettet er et endnu større potentiale i udvikling af løsninger, der kan effektivisere kerneopgaverne samt understøtte en bæredygtig udvikling i den offentlige sektor.

Ambitionen i den nye strategi for Smart Aarhus er at bringe Aarhus Kommune som virksomhed i spil i langt højere grad end tidligere. Målet er at skabe bedre, billigere og bæredygtige løsninger med udgangspunkt i de kommunale kerneopgaver. Udgangspunktet for anvendelsen af ny teknologi skal således være kommunens behov og udfordringer, ikke hvad der tilbydes på markedet. Det kræver, at kommunen bliver bedre til at efterspørge digitale løsninger og ser det som en integreret del af opgaveløsningen. Smart Aarhus skal bidrage til at skabe et forretningsorienteret digitaliseringsfokus på de væsentligste udfordringer i kommunens opgaveløsning.

INITIATIVER

- Smart Aarhus næste generation

BYPROFILERING OG OMDØMME

Øget international konkurrence om virksomheder, talenter, investorer og turisters opmærksomhed øger betydningen af og kravene til byens profil og omdømme. Derfor skal både talenter, studerende, turister og gæster samt virksomheder og investorer kende Aarhus og Aarhusområdet – og opfatte og opleve byen og byregionen positivt. Ellers vælges andre destinationer til og Aarhus fra. Det er således fortsat vigtigt at profilere Aarhus internationalt.

Aarhus står stærkere end nogensinde før, når man ser på international anerkendelse, hvilket blandt andet kan ses i en stigning i international presseomtale og en øget kendskabsgrad til Aarhus i flere lande - for at opretholde momentum skal de gode takter fortsætte. De mange aktører, som profilerer Aarhus, skal fortsat samarbejde og skabe nye synergier, så den samlede branding skærpes, og den positive oplevelse af Aarhus og det omkringliggende område styrkes.

INITIATIVER

- Tiltrækning og fastholdelse af investeringer til Aarhus
- Tiltrækning af international talent til den Østjyske Byregion
- Aarhus' samlede indsats i forhold til byprofilering og storytelling
- Profilering af Aarhus som erhvervsby

ENERGI, KLIMA, VAND & MILJØ

I Aarhus arbejdes der intensivt med den grønne omstilling på flere niveauer. Byrådets overordnede vision er, at Aarhus bliver CO2-neutral i 2030. En ambition, der kun kan indfries, hvis der udvikles nye grønne produkter og services i et tæt samspil med virksomheder og videns- og innovationsmiljøerne. Ved at sætte byens udfordringer i forhold til den grønne omstilling i spil, kan der skabes nye muligheder for virksomhederne i forhold til udvikling, test- og demonstration af fremtidens løsninger, som vil blive efterspurgt på globalt plan.

Omstillingen kommer til at koste penge, og der er forbindelse med budgetaftalen 2020 bl.a. enighed om at etablere en klimafond, som skal bidrage til finansiering af de nødvendige initiativer i de kommende år. Desuden er det i budgetforliget besluttet at der skal etableres en Klimaalliance, hvor byens største private og offentlige arbejdspladser inviteres til en drøftelse af, hvordan indsatsen skal tilrettelægges.

INITIATIVER

- Ny klimaplan 2021-2025
- Specialiseret erhvervsservice
- Udvikling af klynge-distrikt for vandteknologi i Aarhus
- Aarhus-området som udviklings-, test- og demonstrationssite for storskala-projekter
- Myndighedssamarbejdet - mere Aarhus i verden
- Cirkulær økonomi

TECH-BRANCHEN I AARHUS OG OMEGN

Den danske tech-sektor har stor betydning for den samlede vækst og jobskabelse i Danmark. Sektoren rummer i sig selv over 12.500 virksomheder og repræsenterer en samlet omsætning på over 220 mia. kr. og over 94.000 ansatte.

Sektoren blev hårdt ramt af finanskrisen og nåede jobmæssigt bunden i 2013 med godt 84.000 beskæftigede, men har herefter oplevet en markant vækst med hhv. København og Business Region Aarhus som stærke vækstområder. Herudover spiller sektoren en stadig vigtigere rolle i udviklingen af stort set alle øvrige brancher og sektorer grundet betydningen af og potentialet i at få produkter, services, produktionsprocesser, markedsføring og salg tilført intelligens og digitalisering.

INITIATIVER

- Tech-miljøet i Aarhus - en del af en national klynge
- IWDK (Internet Week Denmark)

KREATIVE ERHVERV

Kreative erhverv er vigtige for Danmark. Dels på grund af storytellingen om Danmark som international spydspids inden for især design, arkitektur, film og TV samt økonomisk, hvor de bidrager med 93 mia. kroner til BNP og genererer en eksport på 92 mia. kr. Dels fordi de kreative erhverv og de kreative kompetencer vil i fremtiden kun blive vigtigere.

Aarhus kommune oplever i disse år en styrkelse af de kreative erhverv og miljøer. Byen er traditionelt kendt for sit bidrag inden for arkitektur og design, men mode, digitale visuelle medier samt musik og lyd er også nogle af Aarhus' styrkepositioner. De ovennævnte miljøer er alle en del af byens havnenære byområde, og i årene 2020-23 er ambitionen, at Sydhavnskvarteret udvikles til et powerhub, hvor kreative erhverv samles med potentiale for nye synergier og samarbejder. Dette sammen med et øget samarbejde på tværs af kommunegrænserne vil skabe værdi ikke blot for de kreative erhverv men også for Aarhus samt hele områdets øvrige erhvervsliv.

INITIATIVER

- Filmby Aarhus - den digitale visuelle industri
- Music City Aarhus
- Lydbyen
- Headstart Fashion

TURISME OG DETAILHANDEL

Turismen har i de senere år skabt flere jobs og mere vækst til Aarhusområdet end nogensinde før. Efter en konsolidering i turismesektoren varetager destinationselskabet VisitAarhus turismeindsatsen for otte østjyske kommuner. Ved at arbejde tæt sammen i Østjylland på tværs af kommunegrænser sikres den nødvendige kritiske masse i forhold til at opnå synlighed og international gennemslagskraft.

Der er samtidig stigende fokus på bæredygtighed. Størstedelen af hotelværelser i Aarhus' centrum er officielt miljøcertificerede og mange af byens mødesteder og restauranter arbejder målrettet på at få bæredygtighed ind som en naturlig del af driften.

En mangfoldig og interessant detailhandel er en forudsætning for den moderne, innovative kultur-, erhvervs- og turistby. Der er stor synergi i forhold til byens kulturliv, restauranter, når detailhandlen trives og udvikles. Det er derfor meget vigtigt med gunstige betingelser for etablerede og nye detailbutikker og oplevelseskoncepter i Aarhus, så det også fremadrettet er interessant for investorer og potentielle brands/koncepter at etablere sig i Aarhus.

INITIATIVER

- Styrket internationalt markedsførings samarbejde
- Aarhus som international kongresby
- DigitalEX - EXPANDING the digital destination
- Aarhus-regionen som en samlet markedsplads
- Events som redskab for erhvervsudvikling og profilering
- Forbedrede rammebetingelser for detailhandel
- Grøn varelevering til Midtbyen

FØDEVARER OG GASTRONOMI

Den danske fødevareklynge er viden- og produktionsmæssigt stærkest forankret og til stede i Østjylland – blandt andet repræsenteret ved mange startups, mellemstore og store internationale virksomheder, ved et stærkt forsknings- og uddannelsesmiljø, samt et internationalt innovationsmiljø i vækst ved Agro Food Park. Gastronomi er også vigtig for Aarhus. Gode madoplevelser er et vigtigt aktiv for byens turisme, hvor Aarhus og Midtjylland har titlen som Europæisk Gastronomiregion.

Partnerskaber for bæredygtig vækst skal bidrage til at videreudvikle Business Region Aarhus (BRAA) som international fødevarerhub og attraktiv gastronomidestination i tråd med FN's verdensmål. Konkrete initiativer adresserer bl.a. den stigende mangel på kvalificeret arbejdskraft. Styrket markedsføring af den østjyske fødevarer- og gastronomiposition skal tiltrække flere virksomheder, investeringer, medarbejdere og studerende. Desuden skal samarbejdet mellem virksomheder og videninstitutioner løftes med speciel fokus på de små og mellemstore virksomheder.

INITIATIVER

- Internationalt brand for den østjyske fødevarerstyrkeposition
- Strategisk samarbejde med Food Valley i Holland
- Etablering af Food Nation Visitor Center
- Fødevarerinkubator med accelerator
- Internationale investeringsevents
- Udvikling af det østjyske økosystem
- Afholdelse af temaseminarer og netværksmøder
- Flere unge beskæftigede i det grønne Danmark

SUNDHED

Den stigende nationale og globale efterspørgsel efter nye innovative produkter og services på sundhedsområdet rummer spændende vækstperspektiver for Danmark og Aarhus.

På den offentlige side udgør Aarhus Universitetshospital og Aarhus Kommune sammen med øvrige hospitaler og kommuner i regionen stærke samarbejdspartnere til den private sektor. Dels i forhold til udvikling, test, demonstration og som aftagerled for nye produkter og services, hvilket samtidig udgør en stærk trædesten for afsætning af produkter og services på det øvrige danske samt på det globale marked.

Den meget stærke samlede kompetencebase på tværs af erhverv, uddannelse, forskning og offentlige sundhedsaktører skal være fundamentet for en markant udvikling og jobskabelse – og tillige udgøre grundlaget for at den unikke forsknings- og uddannelsesposition, som findes i Aarhus og Region Midtjylland, fastholdes og udbygges.

INITIATIVER

- Skejby - et Life Science District
- MedTech Innovation Consortium
- Care Ware og DokkX
- Aarhus Kommunes Velfærdsteknologiske Udviklingspulje

KONTAKTINFO:

Erhverv og Bæredygtig Udvikling
Borgmesterens Afdeling
Rådhuset
8000 Aarhus C

T: 8940 2200
@: BUSINESS@AARHUS.DK

BUSINESSAARHUS.DK